

Шеме просторног развоја

- ▶ Шеме просторног развоја су плански документи којима се ближе одређује **просторни развој појединих области** за које су основе просторног развоја утврђене у Просторном плану Републике Србије и то:
  - ▶ **Високог образовања и научно-истраживачког рада,**
  - ▶ **Културе,**
  - ▶ **Здравства и социјалне заштите,**
  - ▶ **Информација и телекомуникација,**
  - ▶ **Мултимодалног транспорта,**
  - ▶ **Рударства и енергетике,**
  - ▶ **Капиталне привреде,**
  - ▶ **Природних и руралних подручја,**
  - ▶ **Спорта и рекреације.**

Шеме припремају
надлежна
министарства у
сарадњи са
**Републичком
агенцијом за
просторно планирање.**

Регионални просторни план

- Регионални просторни план доноси се за **територију аутономне покрајине** и доноси га **Скупштина аутономне покрајине**.
- Регионални просторни план може да се донесе и за подручје просторних јединица величине европских НУТС 2 и НУТС 3 стандарда. Ове просторне планове доноси Влада Републике Србије на предлог Агенције, а за подручје на територији аутономне покрајине Скупштина аутономне покрајине на предлог организационе јединице у седишту органа аутономне покрајине уз сагласност Агенције, ако Законом није другачије прописано.
- Регионални просторни план за подручје града Београда доноси **Скупштина града Београда** уз претходно прибављање мишљења Агенције, ако Законом није другачије прописано.

Просторни план општине

- Просторни план општине доноси се за подручје општине и доноси га **Скупштина општине**.
- Две или више општина (до европског НУТС 4 стандарда величине просторних јединица) могу донети просторни план за подручје тих општина.

Просторни план подручја посебне намене

- Просторни план подручја посебне намене доноси се за подручје Националног парка; подручја које, због својих карактеристика, има **посебну намену** која захтева **посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите простора**, подручје је одређено Стратегијом, односно Регионалним просторним планом, односно подручје за које орган надлежан за доношење плана утврди да постоји потреба планирања његовог уређења том врстом плана.

Просторни план подручја посебне намене се по правилу израђује и за просторе и просторне целине на којима се предвиђа изградња објеката или система од националног интереса, као и за следеће објекте:

1. **Високих брана и акумулација** испуњених водом, јаловином или пепелом за које је прописано техничко осматрање,

► Акумулација “Врутци” Ужице

2. **Нуклеарних објеката** и других објеката који служе за производњу енергије, нуклеарног горива, радиоизотопа, озрачивања, ускладиштења отпадних материја, за научно истраживачке сврхе;

3. Објеката за **производњу и прераду нафте и гаса, међународних и магистралних гасовода и нафтовода** за транспорт гасовода радног притиска преко 16 бара, ако прелазе преко територије најмање две општине, **складишта нафте, гаса и нафтних деривата** капацитета преко 500 тона и магистралних и регионалних топлодалеководова;

4. Објекта **базне и прерађивачке хемијске индустрије**, **црне и обојене металургије**, објекта за прераду **коже и крзна**, објекта за прераду **каучука**, објекта за производњу **целулозе** и **папира** и објекта за прераду **нементалних минерала**;
5. **Хидроелектрана** снаге **10** и **више МВА**, **термоелектрана** снаге **10** и **више МВА** и **далековода** и **трафостаница** напона **110** и **више кВ**,

6. Међурегионалних и регионалних објеката водоснабдевања и канализације, градских система за водоснабдевање и каналисање отпадних вода, као и постројења за пречишћавање вода;
7. Регулационих радова за заштиту од великих вода градских подручја и руралних површина већих од 300 ha;
8. Објеката у границама националног парка, културних добара од националног и међународног значаја и објеката у њиховој заштићеној околини и других заштићених добара од националног и међународног значаја, у складу са законом;
9. Постојења и уређаја за уклањање отпада спаљивањем и хемијским поступцима;
10. Објеката за производњу, складиштење и уништавање опасних материја и складиштење и уништавање штетних материја и отпада који има својство опасних материја,

11. **Аеродрома** за јавни ваздушни саобраћај,
12. **Механизованих теретних и јавних путничких пристаништа,**
13. **Магистралних и регионалних путева, путних објеката и саобраћајних прикључака** на магистране и регионалне путеве.
14. **Јавне железничке инфраструктуре** и прикључака,
15. **Телекомуникационих објеката** у системима веза који су међународног и магистралног значаја и телекомуникационих објеката који се граде на територији две или више општина, закључно са главним капацитетима;
16. **Регулационих радова** на пловним путевима,
17. **Пловних канала и бродских преводница** које нису у саставу хидроенергетског система.

- Просторни план подручја посебне намене израђује се на основу претходне студије оправданости. Просторни план подручја посебне намене доноси **Влада Републике Србије на предлог Агенције**, а за подручја на територији аутономне покрајине **Скупштина аутономне покрајине** на предлог организационе јединице у седишту органа аутономне покрајине уз сагласност Агенције.

Карактеристике планава просторног планирања

► **Аналитички део** састоји се од **пет главних делова**:

- 1) анализе физичких карактеристика простора,
- 2) анализе (од стране човека) трансформисаних структура простора,
- 3) анализе демографске структуре,
- 4) анализе социјалне структуре и социјалних услова
- 5) економске анализе.

A) АНАЛИТИЧКИ ДЕО

I. Основне физичке карактеристике простора

1) *Морфологија*

а) Рељеф:

- Карта изохипса с зонираним висинама чиме се означава општа топографија.
- Зоне нагиба којима се истичу подобности или неподобности употребе земљишта и услови за израду педолошких карата.
- Карта висинских зона као одлучујући инструмент одлука о коришћењу простора.

b) **Хидрологија и хидрографија:**

- ▶ Карта сливних подручја и зона. Служи за студију евакуације вода, снабдевање водом, режима водотокова, и с картом зона нагиба, за студију спречавања ерозије.
- ▶ Инвентаризација опших хидролошких услова и могућности регије у погледу воде за пиће, за наводњавање и за потребе снабдевања индустријском водом. Карта површинских вода и карте подземних вода с податцима о волумену и локализацији водоносних слојева, њиховој дубини и квалитету. Природа, број и капацитет локалних извора. Квалитета расположивих вода, количина хидролошких резерви, начин употребе и садашње потребе.
- ▶ Режији водотокова и њихов енергетски потенцијал.
- ▶ Стање дренарања појединих базена. Зоне мочварности и плављења.
- ▶ Хидрографске студије: карте карактеристика обала, дна, ширине обалних платоа, облици ушћа, Режији мочвара, природни заливи погодни као заклони и сл.

c) **Природна проточност простора:**

- То је природна могућност успостављања брзих саобраћајних токова, утврђена анализом рељефа, тј. претварањем карте апсолутног у карту релативног рељефа дефинисаног карактеристичним висинама с обзиром на снежну границу као и другим препрекама односно погодностима пролаза.

2) ***Геологија и природа земљишта***

- Геолошка природа земљишта и подземља.
- Геомеханичке карактеристике земљишта по зонама.
- Сеизмичка карта.
- Педолошка карта: карактеристике површинског слоја (педосфере) за културе и остале насаде те због обране од ерозије.

3) *Климатолошки подаци*

- Карте годишњих и сезонских изотерми, зоне ледења и мржњења, падавина, доминантних ветрова при земљи (смер, учесталост, интензитет, релевантност, приказано ружама ветрова), некад и атмосферски услови (притисак, депресије, фронтови, кретања). Код просторних планова мањих подручја анализа микроклиматских услова може бити важнијом од анализе општих климатских услова.

4) *Природни вегетацијски покривач*

- Та анализа има већу важност у новим и ненасељеним или ретко насељеним подручјима него у гушће насељеним, густо коришћеним и развијеним подручјима (зоне природних травњака, прашума, макије, степе). Велику важност имају студије природне вегетације за утврђивање и делимитирање природних резервата у општим просторним плановима и у просторним плановима самих резервата.

5) *Копнена и водена фауна*

- Потребно за установљавање могућности индустријског риболова, за развитак рекреацијског лова, за откривање и лоцирање штетних врста које би могле угрозити економски развитак, за утврђивање и уређење природних резервата и заштићених природних станишта фауне итд.